

ข้อตกลงระหว่างประเทศในการปราบปรามการฟอกเงิน :
ศึกษาเฉพาะกรณี อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้าน
การลักลอบค้ายาเสพติด และวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ.1988

นางสาว วริศรา ภู่มณี

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-639-031-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**INTERNATIONAL AGREEMENT ON MONEY LAUNDERING :
A CASE STUDY OF UNITED NATIONS CONVENTION
AGAINST ILLICIT TRAFFIC IN NARCOTIC DRUGS
AND PSYCHOTROPIC SUBSTANCES 1988**

Miss Varisara Puchompoo

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

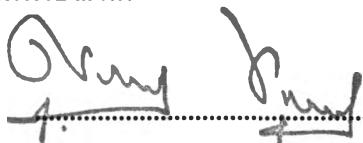
Academic Year 1997

ISBN 974-639-031-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ข้อตกลงระหว่างประเทศในการปราบปรามการฟอกเงิน ศึกษาเฉพาะกรณี :
อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด และวัตถุ
ที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ.1988

โดย นางสาว วริศรา ภู่มชฌู
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโฆษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

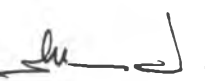

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชุติววงศ์)

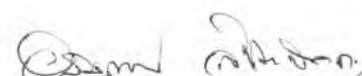
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุมานิต เกิดสมเกียรติ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโฆษา)

..... กรรมการ
(อาจารย์ เข้มชัย ชุติววงศ์)

ว.จ.อ.
..... กรรมการ
(อาจารย์ พันตำรวจเอก สีนหาท ประยูรรัตน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ อรรถพร ลิขิตจิตตะ)

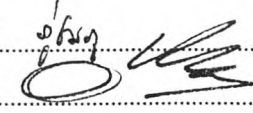

วิธีตรา ภู่มณี : ข้อตกลงระหว่างประเทศในการปราบปรามการฟอกเงิน ศึกษาเฉพาะกรณีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด และวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ.1988 (INTERNATIONAL AGREEMENT ON MONEY LAUNDERING : A CASE STUDY OF UNITED NATIONS CONVENTION AGAINST ILLICIT TRAFFIC IN NARCOTIC DRUGS AND PSYCHOTROPIC SUBSTANCES 1988) อ.ที่ปรึกษา : รศ.วีระพงษ์ บุญโสภาส, 305 หน้า. ISBN 974-639-031-7.

การศึกษาวิจัยของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงลักษณะและขอบเขตของวิธีการฟอกเงินในฐานะที่เป็นอาชญากรรมข้ามชาติ ความร่วมมือของประเทศต่าง ๆ ในการที่จะร่วมกันป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติด โดยเน้นการศึกษามาตรการทางกฎหมายที่ได้กำหนดไว้ในอนุสัญญาเวียนนา ค.ศ.1988 เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน รวมทั้งได้ศึกษาถึงแนวความร่วมมือระหว่างประเทศอื่น ๆ ในการที่จะสกัดกั้นการฟอกเงิน โดยเฉพาะสถาบันการเงินซึ่งมีส่วนสำคัญในการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน อีกทั้งได้ศึกษาถึงความจำเป็นที่ประเทศไทยจำเป็นต้องมีกฎหมายฟอกเงินใช้บังคับ และศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายตามร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. . . . เพื่อจะได้ทราบถึงมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่ชัดเจน และมาตรการทางกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน เพื่อเป็นแนวทางในการให้ความร่วมมือกับนานาประเทศในการสกัดกั้นการฟอกเงิน

ผลการวิจัยพบว่า การที่จะสกัดกั้นการฟอกเงินระหว่างประเทศได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากนานาประเทศ และการที่จะสกัดกั้นการฟอกเงินได้สำเร็จนั้น ประเทศต่าง ๆ จะต้องเข้าใจและเล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหา โดยมีมาตรการทางกฎหมายภายในประเทศที่จะป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเสียก่อน และแนวทางในการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศนั้นจะต้องเป็นไปในลักษณะเดียวกัน มีมาตรฐานเดียวกัน และพยายามลดข้อจำกัดทางด้านกฎหมายภายในของตนเองให้มากที่สุด

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิสิต ๑๖๗๖ ๑/๖๗
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C770915 : MAJOR LAW

KEY WORD: INTERNATIONAL AGREEMENT / MONEY LAUNDERING / UNITED NATIONS
CONVENTION / NARCOTIC DRUGS

VARISARA PUCHOMPOO : INTERNATIONAL AGREEMENT ON MONEY LAUNDERING :
A CASE STUDY OF UNITED NATIONS CONVENTION AGAINST ILLICIT TRAFFIC
IN NARCOTIC DRUGS AND PSYCHOTROPIC SUBSTANCES 1988. THESIS
ADVISOR : ASSOC.PROF.VIRAPHONG BOONYOBHAS, 305 pp.
ISBN 974-639-031-7.

The purpose of this thesis is to study about the features and scope of money laundering processing as transcrime. So that, international cooperation in preventing and suppressing money laundering commitment derived from drug - trafficking has been studied. The focus of this study has been placed on legislation procedures indentified in Vienna Convention 1988 particularly, in the aspect of money laundering conducting. The research goes through the details concerning international cooperation in hindering money laundering activities as well as those relating an active role in supporting money laundering processing of finance institutions. Moreover, the research goes on legislation and also study law procedures according to the preventing and suppressing Act.

Results getting from, it has found that to co - operate the problem of international money laundering effectively, it needs international cooperation. In addition, it also need to understand the root of the problem and have strict law to tackle it. Meanwhile, the international cooperation should be developpe on the mutual understanding basis. Finally, it ought to make efforts to reduce internal law restrictions across all countries as much as possible.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์.....

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์.....

ปีการศึกษา..... 2540.....

ลายมือชื่อนิสิต..... 05277 วัณษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพานิต เกิดสมเกียรติ รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส ท่านอาจารย์ เข็มชัย ชุตินวงศ์ ท่านอาจารย์ พันตำรวจเอก สีหนาท ประยูรรัตน์ และ ท่านอาจารย์ อรรณพ ลิขิตจิตตะ ที่รับเป็นประธาน และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และช่วยให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการแก้ไขให้มีคุณค่าทางวิชาการได้ในระดับหนึ่ง

ขอขอบพระคุณโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่านรองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์ รวมทั้งได้กรุณาสละเวลาการตรวจ และแก้ไขวิทยานิพนธ์มาตั้งแต่ต้นจนแล้วเสร็จ

ขอขอบพระคุณ คุณชัยวัฒน์ บ่างตระกูล ที่ได้กรุณาสละเวลาในการให้ความช่วยเหลือ ให้ข้อคิดเห็น และคำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์มาตั้งแต่ต้นจนแล้วเสร็จ

ขอขอบคุณ คุณดุสิตธรรม ธรรมวงศ์ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือในการค้นคว้าหาข้อมูลและจัดส่งเอกสารตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา - มารดา ซึ่งสนับสนุนและให้กำลังใจในการเขียนวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อผิดพลาดใด ๆ ผู้เขียนขอน้อมรับทุกประการ และขอภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

วริศรา ภู่มงกุ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย.....	5
1.3 สมมติฐานของการศึกษาวิจัย.....	5
1.4 วิธีการศึกษาวิจัยและขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....	6
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย.....	6
บทที่ 2 ความเกี่ยวพันระหว่างองค์กรอาชญากรรม อาชญากรรมข้ามชาติ และการ ฟอกเงิน.....	7
2.1 ลักษณะและปัญหาของอาชญากรรมยาเสพติด อาชญากรรมข้ามชาติ และ การฟอกเงิน.....	7
2.2 ความจำเป็นของความร่วมมือระหว่างประเทศในการสกัดกั้นการฟอกเงิน.....	10
2.3 ความหมาย ลักษณะ และวิธีการของการฟอกเงิน.....	13
2.3.1 ความหมายของการฟอกเงิน.....	13
2.3.2 รูปแบบของการฟอกเงิน.....	14
2.3.3 แหล่งที่มาของการฟอกเงิน.....	18
2.3.4 สถานที่สำหรับการฟอกเงิน.....	20
2.4 มาตรการบางประการในการสกัดกั้นการฟอกเงินระหว่างประเทศ.....	22
2.4.1 EC COUNCIL DIRECTIVE.....	22

2.4.2 COUNCIL OF EUROPE CONVENTION.....	24
2.5 ความจำเป็นในการกำหนดความผิดทางอาญา ฐานเกี่ยวกับการฟอกเงินใน ประเทศไทย.....	25
บทที่ 3 ข้อตกลงระหว่างประเทศในการปราบปรามการฟอกเงิน.....	29
3.1 หลักการสำคัญในอนุสัญญาเวียนนา 1988 ซึ่งใช้ในการปราบปรามการ ฟอกเงิน.....	31
3.1.1 ลักษณะฐานความผิด.....	32
3.1.2 การลงโทษ และการริบทรัพย์สิน.....	47
3.2 รูปแบบของความร่วมมือระหว่างประเทศในการปราบปรามการฟอกเงิน... 62	
3.2.1 ข้อกำหนดแนวทางของบาเซล.....	62
3.2.2 รายงานของ Financial Action Task Force (FATF).....	71
3.2.3 Statement of Purpose of the Egmont Group of Financial Intelligence Units.....	85
3.3 รูปแบบมาตรการทางกฎหมายฟอกเงินตาม UN MODEL LAW 1995 ของ UNDCP.....	86
3.4 มาตรการการสกัดกั้นการฟอกเงินของสหรัฐอเมริกา.....	99
3.4.1 กฎหมายควบคุมการฟอกเงิน Money Laundering Control Act 1986 หรือ MLCA.....	99
3.4.2 Bank Secrecy Act 1970 หรือ BSA.....	104
บทที่ 4 หลักการในข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการฟอกเงิน กับกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินในประเทศไทย.....	118

4.1 หลักกฎหมายในอนุสัญญาเวียนนา 1988 ที่ช่วยในการปราบปรามการ	
ฟอกเงิน.....	119
4.1.1 การให้ความร่วมมือทางกฎหมายซึ่งกันและกัน.....	122
4.1.2 การส่งผู้ร้ายข้ามแดน.....	127
4.1.3 เขตอำนาจ.....	131
4.1.4 การให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันในรูปแบบอื่น และการฝึกอบรม.....	132
4.2 มาตรการทางกฎหมายของประเทศไทยที่ใช้บังคับในปัจจุบัน.....	136
4.3 หลักการที่สำคัญในข้อตกลงระหว่างประเทศในการปราบปรามการ	
ฟอกเงิน.....	172
4.3.1 ในด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ.....	176
4.3.2 ในด้านการสืบสวนทางการเงิน.....	177
4.3.3 ในด้านการริบทรัพย์สิน.....	178
4.3.4 ในด้านมาตรการทางการเงิน.....	179
4.4 ปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศในการปราบปราม	
การฟอกเงิน.....	180
4.5 ปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินระหว่าง	
ประเทศ.....	189
4.5.1 ปัญหาความแตกต่างของระบบกฎหมาย.....	191
4.5.2 ปัญหาความแตกต่างของระบบกฎหมายสารบัญญัติ.....	193
4.5.3 ปัญหาความไม่เป็นเอกภาพขอบเขตและวิธีการให้ความ	
ช่วยเหลือ.....	194
4.5.4 ปัญหาความล่าช้าของกระบวนการในการให้ความช่วยเหลือ.....	195
4.5.5 ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจอธิปไตย.....	196

4.6 แนวทางในการสกัดกั้นการฟอกเงินของประเทศไทยศึกษาเกี่ยวกับ UN

MODEL LAWของ UNDCP.....	198
บทที่ 5 บทสรุปและเสนอแนะ.....	212
รายการอ้างอิง.....	225
ภาคผนวก.....	230
ประวัติผู้เขียน.....	305